

XIX KONKURS HUMANISTYCZNY
dla uczniów szkół podstawowych
dla uczniów klas VII – VIII

TEMATY NA CZĘŚĆ USTNĄ FINAŁU

1. „Sonety krymskie” – liryczny dziennik podróży

- a. Okoliczności powstania sonetów,
- b. Kreacja podmiotu lirycznego,
- c. Pejzaż romantyczny w sonetach,
- d. Sonet jako gatunek – funkcjonalna analiza środków stylistycznych.

Uczeń powinien wybrać do prezentacji 2 – 3 utwory i na ich podstawie przygotować spójną, nieprzekraczającą 10 min. wypowiedź.

Sugestie bibliograficzne:

I. Opacki, hasła: Sonet i Sonety krymskie, w: Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny, t. 2, Warszawa 1985.

Cz. Zgorzelski, Pielgrzym „w krainie dostatków i kraszy”, w: tenże, O sztuce poetyckiej Mickiewicza, Warszawa 1976 (lub wyd. nast.).

2. „Treny” Jana Kochanowskiego zapisem przeżyć człowieka renesansu

- a. Podmiot liryczny i bohater *Trenów*,
- b. *Treny* jako gatunek,
- c. Sposoby wyrażania przeżyć w cyklu,
- d. Kontekst filozoficzny utworów (dyskusja światopoglądowa).

Uczeń powinien wybrać do prezentacji 2 – 3 utwory i na ich podstawie przygotować spójną, nieprzekraczającą 10 min. wypowiedź.

Sugestie bibliograficzne:

S. Grzeszczuk, „Treny” Jana Kochanowskiego – o przygodach człowieka myślącego epoki Renesansu, w: Arcydzieła literatury polskiej, pod red. S. Grzeszczuka i A. Niewolak – Krzywdy, t. I, Rzeszów 1987.

3. Wątki i motywy mitologiczne obecne w literaturze XX i XXI wieku

- a. Pojęcie mitu, podział,
- b. Sposoby nawiązywania do mitów: reinterpretacja, rewokacja, inkrustacja,
- c. Relacje pomiędzy nawiązaniem a pierwowzorem,
- d. Topos, motyw, archetyp.

Uczeń powinien wybrać do prezentacji 2 – 3 utwory i na ich podstawie przygotować spójną, nieprzekraczającą 10 min. wypowiedź. Wybór ogranicza jedynie okres XX i XXI wieku. Można wybrać przykłady odwoływania się do różnych mitów, uczeń może również ograniczyć się do jednego mitu i ukazać różne jego interpretacje w tekstach literackich.

Sugestie bibliograficzne:

Słownik literatury polskiej XX wieku, pod red. E. Szary – Matywieckiej i in., tu hasło *Antyk w literaturze*.

Słownik terminów literackich, pod red. M. Głowińskiego i in., tu hasło *Mit*.